

554

Obvodný notársky úrad Račice
1925-1944

Robotnícke hnutie a dejiny KSČ

554

Prievidza 1964

Okresný archív Prievidza v B o j n i c i a c h

O B V O D N Ý N O T Á R S K Y Ú R A D

R A Č I C E

/NÚR/

1925 - 1944

Robotnícke hnutie a dejiny KSČ

Spracovala
Oľga B r a ž í n o v á

Prievidza 1964

Ú v o d

Vestenická dolina, v ktorej ležia obce Dolné a Horné Vestenice, Nitrianske Sučany a Nitrica /obec vznikla zlúčením dvoch obcí - Dvorníkov nad Nitricou a Račíc/, tvorila oddávna obvod pôsobnosti notárskeho úradu so sídlom pôvodne v Dvorníkoch nad Nitricou a od r. 1928 v Račiciach. Územne tvoril celý notariát súčasť Nitrianskej župy v politickom Žabokreckom okrese. Keď však v r. 1922 s právnou účinnosťou od 1.1.1923 bol Žabokrecký okres zrušený, všetky obce notariátu sa stali súčasťou Prievidzského okresu.

Pre Vestenickú dolinu je typické pestovanie ovocia, ktorým sa obyvateľstvo zaoberalo popri poľnohospodárstve. Pre mnohé rodiny, ktorých hlavy rodín chodievali predávať ovocie ďaleko od domova, bolo ovocinárstvo nezbytným zdrojom získavania obživy. Až v okresoch napr. Trnava, Galanta vymieňali obyvatelia Vestenickej doliny ovocie za kukuricu a pod. Príčinou obchodu tohoto druhu bola skutočnosť, že vlastníkom najkvalitnejšej a najrozsiahlejšej výmery pôdy bola Nitrianska kapitula, kým pospolitý drobný ľud žil z výnosov úzkych menej úradných políček. Priemyslu vo Vestenickej doline nebolo, až na jedinú povestnú dolnovestenickú paličkáreň, ktorej robotníci zohrali významnú rolu v robotníckom hnutí. Dolné Vestenice boli jednou z mála obcí v okrese, kde bola silná organizácia komunistickej strany už na začiatku tridsiatych rokov, ktorej členovia rôznymi formami boja, počnúc demonštráciami, pokračujúc štrajkami a končiac účasťou v ozbrojenom Slovenskom národnom povstaní /známy je oddiel Dolné Vestenice v čele s veliteľom Jozefom Malíkom z Dolných Vesteníc v rámci Hornonitrianskej partizánskej brigády/ bojovali proti brutalite policajného a štátneho aparátu v rukách vlády menšiny nad väčšinou.

Katalóg prameňov k dejinám robotníckeho hnutia a KSČ z fondu obvodného račického notariátu dokumentuje práve tieto stránky zástoj obcí Vestenickej doliny v triednom boji v období predmníchovskej republiky a tisovskeho štátu. Ide o rôzne akcie organizácií strany, maximálne využívanie pracovnej sily pracujúcich pri nízkych mzdách, priepastnú biedu najširších vrstiev obyvateľstva a nútenú starostlivosť politických úradov o nezamestnaných.

Po technickej stránke je katalóg podobný ostatným katalógom fondov tohoto druhu.

Katalóg vyhotovila v júli 1964 archívna pracovníčka Olga Bražinová.

D ô v e r n é s p i s y

- 1 76/1925 dôv.
Prípravy KSČ k oslavám 1. mája 1925. /1/
- 2 444/1925 dôv.
Rozširovanie komunistického letáka "Za vybudovanie masovej boľševickej tlače na Slovensku", propagujúceho denník Pravda. /3/
- 3 195/1931 dôv.
Kandidátna listina KSČ k voľbe členov obecného zastupiteľstva v Dolných Vesteniciach. /3/
- 4 6/1933 dôv.
Ošacovacia akcia detí v notariáte. /6/
- 5 99/1933 dôv.
Okresný úrad upozorňuje na pripravovanie akcie KSČ proti znižovaniu podpôr v nezamestnanosti. /1/
- 6 19/1934 dôv.
Organizovanie demonštrácie nezamestnaných komunistickou stranou v dobe okolo 15. januára v Prievidzi. /1/
- 7 63/1934 dôv.
Okresný úrad upozorňuje na obežník KSČ vydaný sekretariátom Priemyselného sväzu stavebného robotníctva vo Zvolene, v ktorom je program konferencie stavebného robotníctva. /1/
- 8 52/1937 dôv.
Okresný úrad v Prievidzi upozorňuje na najímanie sezónneho robotníctva pre Nemecko. /1/
- 9 57/1937 dôv.
Nesprávnosti pri sprostredkovaní práce do cudziny v račic-kom notariáte. /2/

- 10 66/1937 dôv.
Telefonogram okresného úradu v Prievidzi týkajúci sa
príprav komunistickej strany k oslavám 1. mája 1937. /2/
- 11 59/1938 dôv.
Zpráva z verejného zhromaždenia komunistickej strany na
1. mája v Dolných Vesteniciach. /2/
- 12 77/1939 dôv.
Menoslov komunistov z obvodu notárskeho úradu. /4/
- 13 29/1940 dôv.
Zoznamy funkcionárov Hlinkovej slovenskej ľudovej stra-
ny, Hlinkovej gardy a Hlinkovej mládeži z jednotlivých
obcí notariátu. /9/
- 14 59/1940 dôv.
Okresný úrad upozorňuje na rozširovaný komunistický leták
v obciach račického notariátu a na komunistu Michala Zá-
hona z Dolných Vesteníc. /1/
- 15 135/1940 dôv.
Príspevky obcí na zimnú pomoc v roku 1941. /1/
- 16 238/1941 dôv.
Príspevky daňovníkov na zimnú pomoc v roku 1941. /4/
- 17 52/1942 dôv.
Sociálna starostlivosť o byty priemyselných a poľnohospo-
dárskych robotníkov v obciach notariátu. /7/
- 18 118/1942 dôv.
Príspevky daňovníkov na zimnú pomoc v roku 1942. /2/
- 19 5/1944 dôv.
Príprava investičných prác na predchádzanie nezamestnanos-
ti v obciach notariátu. /4/

- 20 49/1944 dôv.
Zoznamy sezónnych robotníkov z notariátu, ktorí odopreli
nastúpiť prácu. /7/

A d m i n i s t r a t í v n e s p í s y

- 21 4041/1930 adm.
Vylúčenie 3 robotníkov z Horných Vesteníc z verejného
sprostredkovania práce pre porušenie pracovnej zmluvy
v Rakúsku. /1/
- 22 5019/1930 adm.
Zoznam nezamestnaných z jednotlivých obcí notariátu, kto-
rí sa prihlásili k vianočnej podpore pre deti nezamestna-
ných. /10/
- 23 905/1931 adm.
Výkaz nezamestnaných z obcí notariátu. /16/
- 24 2333/1931 adm.
Zoznam nezamestnaných v notariáte. /41/
- 25 3285/1931 adm.
Rozdeľovanie poukázok zo štátnej stravovacej akcie pre
nezamestnaných v notariáte. /2/
- 26 4639/1931 adm.
Zemiaková akcia pre nezamestnaných v notariáte. /10/
- 27 5132/1931 adm.
Menoslov nezamestnaných, ktorí sú zaradení do stravovacej
akcie v dobe od 14.12.1931 do 30.1.1932. /3/

- 28 1062/1932 adm.
Menoslov gazdov a ich sluhov v obciach notariátu. /6/
- 29 1644/1932 adm.
Predvolanie robotníkov z Račíc a Nitrianskych Sučian do Novák, kde má Úrad práce pre zemedelské robotníctvo v Nitre previesť 17.4.1932 nábor na práce do Francúzska. /1/
- 30 2474/1932 adm.
Prevádzanie štátnej stravovacej akcie v období od 6.6. do 10.7.1932. /2/
- 31 2953/1932 adm.
Zoznamy nezamestnaných od 25.7. do 22.8.1932 v jednotlivých obciach notariátu. /10/
- 32 2972/1932 adm.
Výkaz objednaných losov štátnej lotérie v prospech nezamestnaných v obciach notariátu. /1/
- 33 3043/1932 adm.
Príspevky na núdzové práce v Dvorníkoch nad Nitricou, Račíc a Horných Vesteniciah. /1/
- 34 3340/1932 adm.
Zoznamy nezamestnaných v jednotlivých obciach notariátu za obdobie od 25.7 do 20.12.1932. /26/
- 35 4175/1932 adm.
Rozdeľovanie zemiakov pre nezamestnaných z prostriedkov Ministerstva sociálnej starostlivosti v obciach notariátu. /15/
- 36 4182/1932 adm.
Menoslov nezamestnaných ku 26.10.1932. /11/

- 37 679/1933 adm.
Prevádzanie štátnej stravovacej akcie od 6.2.1 do 12.
3.1933 v jednotlivých obciach notariátu. /2/
- 38 4387/1933 adm.
Rozdeľovanie poukázok pre deti nezamestnaných a obmedzene
pracujúcich z vianočného príspevku. /5/
- 39 1295/1934 adm.
Zoznam prihlásených nezamestnaných do štátnej stravovacej
akcie na obdobie od 5.2. do 12.3.1934. /4/
- 40 344/1935 adm.
Obvodný notár v Račiciách zasiela Okresnej sprostredkova-
teľni práce v Prievidzi štatistiku nezamestnaných z jedno-
tlivých obcí notariátu. /1/
- 41 371/1935 adm.
Prevádzanie štátnej stravovacej akcie pre nezamestnaných. /44/
- 42 488/1935 adm.
Vyúčtovanie vianočného príspevku na rok 1934 v Dolných
Vestenciach. na rok 1934 /1/
- 43 855/1935 adm.
Zoznam nezamestnaných živateľov rodín, ktorí boli zaradení
do stravovacej akcie. /12/
- 44 857/1935 adm.
Rozdeľovanie poukázok štátnej stravovacej akcie pre neza-
mestnaných v období od 25.2. do 31.3.1935. /51/
- 45 1268/1935 adm.
Prevádzanie štátnej stravovacej akcie pre nezamestnaných
v období od 1.4.1 do 5.5.1935. /39/
- 46 1696/1935 adm.
Rozdeľovanie stravovacích lístkov štátnej stravovacej
akcie pre nezamestnaných v období od 5.5. do 9.6.1935. /48/

- 47 1777/1935 adm.
Úrad práce pre zemeľské robotníctvo v Nitre, žiada notára v Račiciach, aby urýchlene vybavil pracovné zmluvy do Francúzska. pre viacero robotníkov z Dolných Vesteníc. /1/
- 48 1890/1935 adm.
Upozornenie Štefanie Vendrickej, Štefanie Šmýkalovej z Nitrianskych Sučian a Etely Gulovej z Račíc, ktoré boli prijaté na práce do Francúzska, aby túto urýchlene nastúpili. /1/
- 49 1923/1935 adm.
Račický notariát zasiela Okresnej sprotredkovateľni v Prievidzi štatistiku nezamestnaných z obcí notariátu. /1/
- 50 2286/1935 adm.
Menoslov mladistvých z notariátu, ktorí sa prihlásili na núdzové práce. /4/
- 51 3211/1935 adm.
Úprava o najímaní slovenských zemeľských robotníkov na sezónne práce. /2/
- 52 3401/1935 adm.
Zpráva obvodného notára o stávke robotníkov na stavbe vodovodu v Horných Vestenicích 9.9.1935, ktorí žiadali zvýšenie miezd. /2/
- 53 4522/1935 adm.
Zoznam nezamestnaných, ktorí sa prihlásili na vianočný príspevok pre deti. /9/
- 54 498/1936 adm.
Mliečna akcia pre deti nezamestnaných za obdobie od 20. 1. do 9.2.1936. /9/
- 55 640/1936 adm.
Rozdeľovanie lístkov štátnej stravovacej akcie pre ne-

zamestnaných v notariáte.

/65/

56 561/1937 adm.

Zápisnica zo zasadnutia komisie pre riadenie štátnej stravovacej akcie pre nezamestnaných a obmedzene pracujúcich v Dvorníkoch nad Nitricou z 18.12.1936.

/2/

57 897/1937 adm.

Menoslov robotníkov, ktorí boli prepustení z práce od firmy "Konštruktíva" a zaradení do stravovacej akcie.

/32/

58 1040/1937 adm.

Menoslov robotníkov z notariátu poukázaných firme "Konštruktíva" v Zemianskych Kostolnoch Okresnou sprostredkovateľnou práce v Prievidzi.

/7/

59 1346/1937 adm.

Uchádzači o štátnu stravovaciu akciu pre máj 1937.

/26/

60 2211/1938 adm.

Menoslov zamestnávateľov žatevných robotníkov, ktorí prihlásili svojich robotníkov k poisteniu proti úrazu.

/2/

61 175/1939 adm.

Priznávanie príspevkov zo štátnej stravovacej akcie pre nezamestnaných z obcí notariátu.

/3/

62 3161/1939 adm.

Zoznam robotníkov, ktorí sa prihlásili na lesné práce do Nemecka.

/2/

63 775/1941 adm.

Vyúčtovanie vyživovacích príspevkov za jednotlivé obce notariátu.

/24/

64 1715/1944 adm.

Nábor robotníkov z jednotlivých obcí notariátu na poľné práce do cudziny.

/6/

O s o b n ý a m i e s t n y r e g i s t e r

Dolné Vestenice 3, 11,
14, 42, 47

Dvorníky nad Nitricou
33, 56

Francúzsko 29, 47,
48

Gulová Etela 48

Horné Vestenice 21,
33, 52

Nemecko 8, 62

Nitra 29, 47

Nitrianske Sučany 29,
48

Nováky 29

Prievidza 6, 8, 10, 40,
49, 58

Račice 9, 29, 40, 47,
48

Rakúsko 21

Slovensko 2,

Šmýkalová Štefánia 48

Vendrická Štefánia 48

Záhon Michal 14

Zemianské Kostolany 58

Zvolen 7

V e c n ý r e g i s t e r

Akcie

- dobročinné 32
- komunistickéj strany - viď KSČ
- mliečna 54
- ošacovacia 4
- štátna stravovacia 25, 27, 30, 37, 39, 41, 43-46, 55-57
59, 61
- vianočné 22, 38, 42
- zemiaková 26, 35

Byty 17

Demonštrácie 6

deti

- nezamestnaných 22, 38, 54
- ošatenie 4

Garda Hlinkova - viď Hlinkova garda
gazdovia robotnícki 28

Hlinkova garda /HG/ - funkcionári 13

Hlinkova mládež /HM/ - funkcionári 13

Hlinkova slovenská ľudová strana /HSĽS/ - funkcionári 13

Kanalizácie 53

komunisti 12, 14

Komunistická strana Československa /KSČ/

ä akcie 5

Komunistická strana Československa /KSČ/

- letáky 2, 14

- obežníky 7

- oslavy 1, 10

- verejné zhromaždenia 11

- voľby 3

konferencie 7

Konstruktíva - firma 57, 58

Letáky 2, 14

lotéria v prospech nezamestnaných 32

mládež - Hlinkova - viď Hlinkova mládež

Nezamestnaní 5, 6, 19, 22-27, 31, 34-36, 39-41, 43-46,
49, 54-56, 61

Okresná sprostredkovateľňa práce v Prievidzi 40, 49, 58
oslavy - 1. mája 1, 10

Podpory

- v nezamestnanosti 5

- vianočné 22

práce

- investičné 19

- lesné 62

- núdzové 33, 50

- poľné 64

- sezónne 51

- sprostredkovanie 9

Priemyselný sväz stavebných robotníkov vo Zvolene 7

príspevky vyživovacie 63

Robotníci 29, 47, 58

- nábor na práce 29, 64
- poisťovanie 60
- poľnohospodárski a lesní 17, 51, 62
- prepustení z práce 57
- priemyselní 17
- sezónni 8, 20
- stavební 7
- vylúčenie zo sprostredkovania práce 21
- žatevní 60

Sprostredkovanie práce - vylúčenie 21

stavby 52

stávky - viď štrajky

strana komunistická - viď KSČ

strana Hlinkova slove slovenska ľudová - viď HSĽS

štrajky 52

Viansočná akcia - viď akcie

voľby obecné 3

Zastupiteľstvo obecné 3

zhromaždenia verejné 11

zimná pomoc 15, 16, 18

zmluvy pracovné 21, 47

Obsah

str.

Úvod	2
Katalóg a/ dôverné spisy	3
b/ administratívne spisy	5
Indexy a/ osobný a miestny	10
b/ vecný	11

